

CODUL ZERO WASTE. ABORDĂRI ECOLOGICE ȘI SUSTENABILE ÎN DESIGN VESTIMENTAR

Eugen REABENCHI

*Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, facultatea Arte Plastice și Design,
școala doctorală Științe ale Educației, Chișinău, Moldova*

Coordonator științific: **Ana SIMAC**, doctor, profesor universitar, facultatea Arte Plastice și Design,
Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”

Rezumat. *Noua era digitală a provocat omenirea să găsească noi măsuri de depășire a crizei și a celei ecologice inclusiv. Industria modei preia conducerea printre cele mai periculoase industrii, ceea ce încurajează creatorii de modă să demonstreze înalta responsabilitate profesională, regândind esența designului în conformitate cu principiile economice și prudente, relația cu resursele în noile condiții ale imaginii în schimbare a lumii, găsirea de soluții la baza păstrării identității naționale. Designul ocupă o poziție intermediară între arta înaltă și viața de zi cu zi, conștiința maselor, tehnologie și estetică. Articolul este dedicat găsirii de soluții la problemele de mediu din domeniu design vestimentar. În studiu se oferă o imagine, de ansamblu, științifică a metodelor moderne, modelarea inovatoare a îmbrăcăminte și analiza tehnicilor experimentale de creare tipare pentru croitorie cu tangențe artistice și tehnologice. Abordările în ceea ce privește croirea detaliilor în mod special au fost alese cu accent pe economii maxime în resurse, umanizarea principiilor de proiectare pentru a crea un mediu confortabil dar și estetic- la modă. Condițiile confortului sunt luate în considerare atât pentru corp, cât și pentru starea emoțională a unei persoane. Articolul definește principalele prevederi ale metodologiei design ecologic al unui costum stilat modern bazat pe o combinație armonioasă dintre tehnici experimentale și de modelare asociativ-figurativă a îmbrăcăminte confortabile din punct de vedere emoțional dar și acceptarea purtătorului (clienților) a unui chip ne tradițional- clasic de exemplu, care pune accente creative, stil personal și încercarea de a ajuta la scopul principal: sustenabilitate, modă conștientă, grijă*

Cuvinte cheie: *sustenabil, zero waste, metode, ecologie, zonă de confort, protest.*

Întroducere

Deșeurile reprezintă una dintre problemele de mediu majore ale timpului nostru, care reprezintă un pericol atât pentru sănătatea umană, cât și pentru mediu. Zero Waste este o mișcare care urmărește să reducă producția de deșeuri și să schimbe atitudinea oamenilor față de această problemă de mediu. Fashion Zero Waste Design- FZWD- este un stil de viață care are ca scop reducerea cantității de deșeuri produse și producere de modă conștientă. Adepții acestei idei/concept își organizează viața astfel încât viața de zi cu zi și obiceiurile cotidiene să nu dăuneze mediului înconjurător. Pentru a face acest lucru, trebuie să utilizăm resursele cât mai eficient posibil.

Relevanța subiectului abordat este crearea de tehnologii calitativ noi, servicii revoluționare și produse inovatoare ca fiind cel mai important principiu al dezvoltării, introducerea sistemelor inteligente, automatizarea și controlul inteligent, formarea dispozitivelor de inteligență artificială și realitate virtuală ca domenii prioritare de dezvoltare industrială.

Scopul studierii metodei “Fashion Zero-Waste” este de a crea o societate în care toate materialele utilizate posibil în activitatea personală și profesională sunt reciclate și reutilizate. Rezultatul său apogeu este zero deșeuri.

Obiectivele principale ale studiului genral, care au asigurat atingerea scopului stabilit, sunt cercetarea în domeniul creației design- ului vestimentar:

- înțelegerea obiectelor de artă și a mediului care acumulează valori estetice, armonie și frumusețe în procesul de evoluție și transformare a acestora pentru a forma un spectru de potențiale surse creative de inspirație pentru designeri din industria modei;
- interpretarea categoriilor semantice ale tectonicii și arhitectonicii pentru dezvoltarea aspectelor teoretice și practice ale procesului de modelare a produselor industriei ușoare;
- studierea specificului gândirii artistice în apariția și realizarea ideilor creative, a factorilor de armonizare a soluțiilor compoziționale și a metodelor de proiectare artistică a formei exterioare a obiectelor de design;
- studierea diferitelor categorii de consumatori și a factorilor care influențează evaluarea de către aceștia a imaginilor artistice ale hainelor, încălțămintei și accesoriilor;
- studiul influenței schimbărilor de modă de la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI asupra diferitelor aspecte ale designului artistic și soluții constructive de îmbrăcăminte.

“...Există o regulă dură”, mi-a spus Micul Prinț după aceea. - Trezește-te dimineața, spală-te pe față, fă curat și ordine pe planeta ta...”

Antoine de Saint- Exupery

Acum, omenirea se află la o răscruce istorică ce ține de a lăsa ceva bun în urma sa și, luând în considerare posibilitățile de producere astăzi, sunt multe activități creative și de prezentare personală cu scop de grijă: să "coexiste" cu natura, ținând cont de ciclurile sale, sau să îi facă rău. Cea mai mare și cea mai periculoasă problemă din prezent este epuizarea și distrugerea mediului natural, perturbarea echilibrului ecologic din cauza utilizării risipitoare a resurselor naturale. Termenul "zero deșeuri", care a devenit deja răspândit în toate domeniile de activitate umană, are două explicații: "zero deșeuri" și "zero pierderi". Principiul unei noi atitudini față de deșeurile de producție și de consum se formează prin combinarea acestor două sensuri. "Zero deșeuri" este o filozofie ecologică care urmărește să regândească problema consumului de resurse într-un mod care să îl reducă la minimum.

Conceptul de "Zero Waste" a început să se dezvolte în anii 1980-1990 în Occident, în rândul oamenilor de știință și al activiștilor ecologiști. În 2002, a fost creată IAZW- Alianța Internațională Zero Waste, din care făceau parte specialiști din diferite țări ale lumii. În prezent, filialele sale funcționează în SUA, Canada și Brazilia. Alianța a fost fondată de Richard Anthony, membru al consiliului de administrație al mișcării americane Grassroots Recycling Network (GRRN) [11]. Echipa pe care acesta a alcătuit-o a organizat evenimente privind tehnologiile cu zero deșeuri și a sugerat modalități de implementare a acestora de către companii și orașe. Conceptul Zero Waste a fost preluat de organizații de mediu mai mari, inclusiv de Greenpeace, care a devenit principalul promotor al acestei mișcări. Astăzi, în multe țări ale lumii, reducerea la minimum a deșeurilor este luată în considerare la planificarea dezvoltării orașelor și a regiunilor. În 2018, 28 de orașe au semnat Declarația Zero Deșeuri, angajându-se să reducă generarea de deșeuri solide pe cap de locuitor cu 15 % până în 2030 față de nivelul din 2015 și să înjumătățească cantitatea de deșeuri solide îngropate și incinerate. Originea termenului "Zero Waste" (apărut în secolul XIX-lea) se leagă de conceptul industrial japonez de succes al managementului calității totale (TQM).

Filozofia „Fashion Zero Waste” se bazează internațional pe cinci principii [14], așa numit 5R (fig.1):

- Refuză (Refuse)
- Reduce (Reduce)
- Reutilizează (Reuse)
- Reciclează (Recycle)
- Compostează (Rot)

Figura 1. Schema 5R. Daniel Silverstane, FZWD

Fashion Zero Waste este, în primul rând, o filozofie care vizează schimbarea conștiinței și atitudinii oamenilor față de consum și deșeuri. Stilul nostru de viață afectează mediul înconjurător și este necesar să ne asumăm responsabilitatea pentru acțiunile noastre, inclusiv pentru consumul de resurse.

Prin urmare, atunci când vorbim despre proiectarea vestimentară Zero Waste luăm în considerare în primul rând crearea unei noi forme. Metodele utilizate în crearea unei forme volumetrice a îmbrăcăminteii și depind în mod direct de natura hainei [13]. Hainele pot repeta contururile corpului, să le hipertrofieze și să le schimbe, să creeze volume și forme complet noi, fără să deformeze corpul (fig.2).

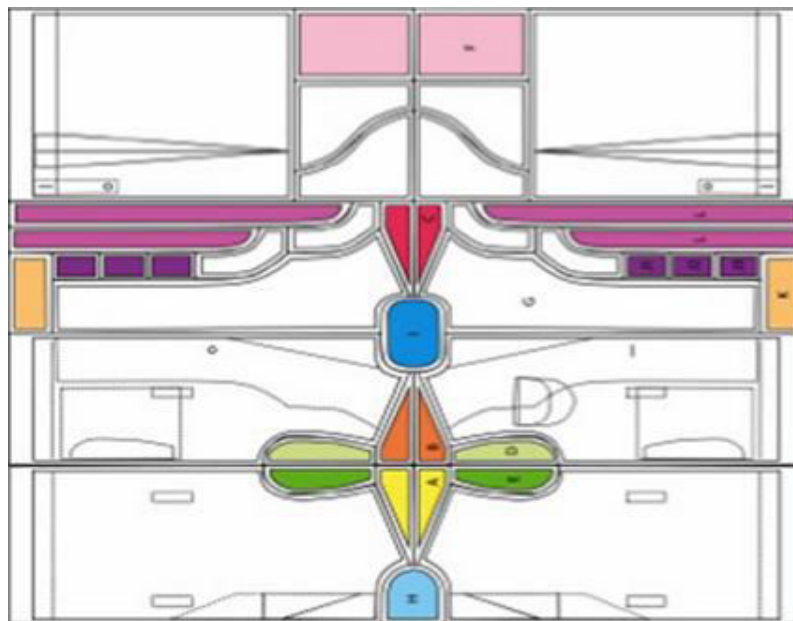

Figura 2. Winston Locke, variantă de încadrare a detaliilor produsului FZW

Tehnicile folosite de către designeri vestimentari în rezolvarea acestei probleme pot fi grupate în:

- distrugerea structurilor familiare;
- proiectarea structurilor prin combinarea metodelor și tehnicilor tipice de proiectare;
- proiectarea pe baza structurilor tipice folosind metode de modelare structurală;
- modelarea folosind forfecare și torsiune;
- proiectarea prin metoda de "tăiere substractivă";

- aplicarea metodelor de proiectare modulară;
- proiectarea prin metoda tăierii plate;
- utilizarea asimetriei;
- importanța designului textil/ colajului textil;
- proiectarea prin inversiune.
- folosirea unui tipar la mai multe produse similare (sezon, categorie de purtători, sex, mărime, material) [13] (fig.3).

În plus, față de tehnicile de mai sus, este necesar să se acorde atenție particularităților utilizării culorii în metoda FZW, fiind, fără îndoială, al doilea cel mai expresiv dispozitiv în costum.

Figura 3. Holly McQuillan, colecția Twinset FZW

În articol încercarea este de a analiza, menține idea și descrie metoda pentru un design vestimentar mai ecologic, o retrospectivă a activităților practice originale ale designerilor celebri din lumea modei de a crea colecții vestimentare în tehnica respectivă și încercarea lor de a confecționa produse limitate sau la comandă individuală astfel atingând mai multe laturi ale industriei. În această lucrare, bazată pe o analiză comparativă a exemplului utilizarea de noi principii de modelare ecologică și tehnici clasice, armonizarea formei costumului în practica mondială a creatorilor de modă celebri sau a meșterilor aflați în umbra gigantilor, ca un exemplu evident se dau caracteristicile tehnicilor de încadrare a detaliilor în așa mod încât procentul de deșeuri să se reducă la zero considerând o metodă în permanentă cercetare și încercare deseori prezentând ca inovatoare. Încercând de a justifica metodele promițătoare de upcycling și zero waste- deșeuri zero- ca cele mai universale principii ale designului ecologic al îmbrăcăminte exclusive în stadiul actual de dezvoltare a designului vestimentar. În urma studiului, se trage o concluzie despre posibilitățile utilizate a unei abordări ecologice în proiectarea unui costum modern. Căutarea soluțiilor, ca o serie de probleme în design vestimentar, orientate către influențele mediului înconjurător, formarea valorilor culturale generale ale omului modern.

Concluzii

Fashion Zero Waste este o filozofie demonstrată în colecțiile designerilor mondiali dar și încercări logice a designerilor locali, care urmărește să schimbe conștiința și atitudinea oamenilor față de consum și deșeuri, având în vedere impactul stilului nostru de viață asupra mediului înconjurător. În cadrul proiectării vestimentare Zero Waste, accentul principal se pune pe crearea unei noi forme pentru haine, care să minimizeze generarea de deșeuri și să aibă un impact ecologic redus. Această abordare implică utilizarea unor tehnici și metode inovatoare de proiectare, cum ar fi distrugerea structurilor familiare, combinarea diferitelor metode/ sisteme de proiectare, modelarea structurală, croitoria substractivă, proiectarea modulară și altele.

De asemenea, se acordă o atenție deosebită utilizării culorii în proiectare, fiind un alt element important în realizarea hainelor zero waste. Articolul analizează și descrie metodele și principiile designului vestimentar ecologic, evidențiind eforturile designerilor celebri de a crea colecții limitate sau la comandă individuală, care să reducă la minim generarea de deșeuri. Prin compararea exemplelor practice și a tehnicilor clasice, se urmărește să se evidențieze avantajele și potențialul inovației în domeniul upcycling-ului și al reducerii deșeurilor în designul vestimentar. În final, se trage o concluzie cu privire la posibilitățile unei abordări ecologice în proiectarea costumelor moderne, subliniind importanța găsirii soluțiilor pentru problemele legate de impactul mediului înconjurător și valorile culturale ale societății contemporane.

Bibliografie

- [1] A. Fletcher, K. Francis, R. Rigby, E. & Roberts, T. *Fashion, Sustainability, and the Anthropocene: Utopian Studies*, 2017. DOI: [10.5325/utopianstudies.28.3.0482](https://doi.org/10.5325/utopianstudies.28.3.0482)
- [2] A. Acharya, S. K. Singh, V. Pereira, P. Singh, *knowledge co-creation and decision making in fashion industry*// International Journal of Information Management, 2018. DOI: [10.1016/j.ijinfomgt.2018.06.008](https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.06.008)
- [3] A. Aksoy, N. Ozturk, E. Sucky. *A decision support system for demand forecasting in the clothing industry*// International Journal of Clothing Science and Technology, 2012, Vol.24, No.4. - P.221-236.
- [4] Z. Al-Halah, R. Stiefelhagen, K. Grauman. *Fashion Forward: Forecasting Visual Style in Fashion*// In: International Conference on Computer Vision, 2017.
- [5] K. Almond. *Insufficient allure: The luxurious art and cost of creative pattern cutting*// International Journal of Fashion Design, Technology and Education. 2010, Vol.3, Is.1. - P.15-24.
- [6] C. Bakewell, V. W. Mitchell, M. Rothwell. *UK Generation Y male fashion consciousness*// Journal of fashion marketing and management. - 2006, Vol.10, Is.2. - P.169-1
- [7] M. J. Begey. *Green style: Discourses of sustainability among fashion industry professionals*// Thesis dissertation M.A., California State University, Long Beach, 2016. - 120 p.

Web:

- [8] “Hybrid zero waste design practices” [online] Available: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1316581/FULLTEXT01.pdf>
- [9] *Fashion, Sustainability, and the Anthropocene* [online] Available: <https://muse.jhu.edu/article/686649>
- [10] „Lifestyle ZW” [online] Available: <https://dzen.ru/a/YjVZ717LP1kIN0vc>
- [11] „zero+ one” [online] Available: <https://debcumming.design/zero-one>
- [12] „FZWD” [online] Available: <https://hollymcquillan.com/category/sustainable-design-practice/zero-waste>
- [13] “folizophi ZW” [online] Available: <https://protivorechivaja.wordpress.com/tag/zero-waste>